XXI Год. ВТОРНИКЪ, 24 МАЙ 1911 ГОД. Брой 103

ПРОВЕРКА 2007

ВѢСТНИКЪ „ВѢСТИ"
излазя три пжти въ седмицата
ВТОРНИКЪ, ЧЕТВЪРТЪКЪ и СЖБОТА

РЕДАКЦИЯТА и АДМИНИСТРАЦИЯТА
се намиратъ въ Цариградъ — Шишли
(CONSTANTINOPLE, CHICHLI)

Единъ брой 20 пара

Вѣсти

Sophia (Bulgarie)
Ред. на „Периодическото Списание"

АБОНАМЕНТЪТЪ:
Въ Турско: 50 гр. зл. (лира турска 100.
Въ странство: 15 франка
За шестъ мѣсеца — половината

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ:
всѣкога на четвъртата страница, се плаща въ предплата по 8 пари или 5 стотинки на дума за първото обнародване, а за всѣко послѣдующе — половината; за годенки и смѣртни извѣстия — 15 гроша или 3 лева.

ПОЛИТИКО-ОБЩЕСТВЕНЪ, НАУЧНО-КНИЖОВЕНЪ И ДУХОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Цариградскиятъ съборъ въ 1872 г.

ОЦѢНКА НА НЕГОВИТѢ ПОСТАНОВЛЕНИЯ ПО БЪЛГАРСКАТА СТАНА СЪ ИСТОРИЧЕСКА И КАНОНИЧЕСКА ГЛЕДНА ТОЧКА — ВЪЗМОЖНО ЛИ Е ДА СЕ СЧЕМЕ СХИЗМАТА ?

(Сказка произнесенъ г. А. Чуждиковъ на 19 априлий т. г. въ салона на Дух. Семинарія въ Пловдивъ).

Въ това врѣме, когато на Запада се появиватъ силни религиозни течения да полза на едно единение съ Православнитѣ (напр. Старокатолицизмътъ, Англиканизмътъ, Католицизмътъ, въ видъ на измѣнение на Римската вѣра да сеглашие Сиксонски краль, принцъ Максимилианъ, професоръ по Църковна История и Патрология въ Фрейбургския университетъ, въ Шейцария) и когато русскитѣ Църкви се мамятъ да употрѣбятъ чуждитѣ языковеи средства, за да способствуватъ на искания отъ всички църковенъ миръ, въ сжщото врѣме сръдъ Православнитѣ, въ които на тая врѣме-вотъ опитания въ нѣкои страни да се отстранятъ нѣкои отъ противоканоническитѣ характеристики, Ученъ Съборъ, българскитѣ народни пастири и богословски дѣятели, не протежи въ продължение на нѣколко десетки годинн, и които се сѣрдятъ на тѣй отдаяни (мнозина сж вече) които помнятъ всичкитѣ фазиси на нейнитѣ развитие) съ събитиѣ въ висша степенъ прикасателно за интереситѣ на нашата Църква, не ще бжде за насъ безъ полза да се спремъ върху нѣкои отъ тѣзи събитиѣ отъ гледна точка на историята и на каноническитѣ правила, за да можемъ по-добрѣ да разберемъ, какво сме ние длъжни да правимъ, за да можемъ да избѣгнемъ всѣкакви недоразумѣния, които обикновенно се явяватъ, когато се говори за нѣкои отъ тѣзи събитиѣ, които сж отъ голѣма важность за нашата Църква и за цѣлия ни народъ.

Ние, като членове на Православната Църква Църковната история и канонитѣ, е това, че условията за получание двѣ автокефални и автономни църкви въ една страна сж слѣдвитѣ:

I. Политическата свобода на дадената страна.

II. Правдивото каноническо разрѣшение отъ ея духовенъ общъ (стуранъ).

III. Правото на изключителенъ църковенъ авторитетъ, далено на известенъ църковенъ отъ висшата патриаршеска власть.

IV. Православното вѣроизповѣдание.

Прѣди да пристжпимъ къмъ разглеждание на тия принципи, нека сж дадени сжщественитѣ, отъ българската Църква, които сж имали отношение къмъ Цариградската патриаршия въ продължение на тия трижды въ 927 г. при царь Петъръ и въ 1235 г. при царь Иванъ Асѣнъ II. Църковноправни всички, безъ исключение, и сжщата за на нея и сега отъ нея произлизатъ.

Ако се сѣрдимъ къмъ историята на всички почти автокефални славянски поместни Църкви, напр. Русская, Сърбская, въ краткото Сръбия, Зет. Черногорска, (6) въ Босна и Херцеговина (почти помѣлостно защото тѣхнитѣ Църкви нѣмали своя Църковенъ), въ Буковино-Далматинската арена патриаршии — митрополии. (6) Кардовицката архиепископия — патриаршия. (7) Румѣнската Църква (Карпо-шацкитѣ и Сабинската архиепископии — митрополии) въ прибалтийскитѣ Краишища на Русия, въ Сѣверна Америка, Австрия, ще видимъ, че съ свободата, съ която се сжобщавали само тогава, когато тѣ се помирять, достигали до извѣстни политическа независимость или автономность, но не и до тая на Църковенъ авторитетъ, за който Църковната история, та и нѣмъ нуждата да се спирнемъ на други исторически подкрѣпи.

Нека напомнимъ сж истоцитѣ на самостоятелностьта на Сръбската Църква. Сърбитѣ приели християнството отначало въ IX ст. при Императоръ Ираклий, а послѣ и при Василий Македонянинъ, въ второто половина на IX в. по повече не сж имали своя Църковенъ, а сж били подъ до второто половини на XII в. отъ-начало и въ Църковно отношение на Цариградската патриаршия. Тогава, когато великия жупанъ (князъ) сръбски Стефанъ Немања (1168, 1190 и 1199) постигналъ извѣстна политическа независимость, то исполнилъ сжщо и Св. Савва (1218 год.) получилъ неговия Църковенъ самоуправление. Обаче при Стефанъ, Първо-Вѣнчанъ, Сръбската Църква не получила самостоятелна и тогава на Скопския съборъ въ 1346 г. се провъзгласила самостоятелна отъ Цариградската патриаршия, която каноническия цариградскитѣ патриарси признавали само слѣдъ 30 години въ 1375 г. при царь Иванъ Александъръ и на Балканския Полуостровъ и политическата самостоятелность на Сърбия пакъ, която е била отъ-начало Църковенъ, не-зависимо отъ това увщественіе ся и църковната самостоятелность. Обаче, при новото освобождение на Сърбия въ 1804 г. — 1812 и послѣ 1815 до 1832 г., сръбската църква била призната за самостоятелна въ 1879 г.

Да видимъ за примѣръ, и историята на Русская Църква. Извѣстно е, че руситѣ получиватъ патриарсието при царь Иванъ Васильевичъ, въ XVI в., въ 1589 г., когато Русия е била политически напълно самостоятелна.

Слѣдото е и съ цѣркватѣ въ краститѣ Гърция (Елада). Гърция стана политически самостоятелна въ 1820 г., а слѣдъ 30 годишни помощи и автокефална.

Румѣнската църква се признава за автокефална въ 1885 г., когато Румѣния на Берлинския конгресъ била призната за самостоятелно краство.

Сжщото стана и въ България, и бѣл Църквата цѣрква не е права изключение въ това отн шение. При покръстването на Българи при цар. Борися 864—865 г. въ-възрость за самостоятелностьта на нашата църква водили бѣли поддържать. Послѣ четиригодишни бюрократски борби, нашата Църква, при царь Симеона (893—899), Борисъ се сбѣрдъ съ сжщитѣ въ-време въ Цариградския Съборъ въ 869 г. Тогава, Римскитѣ папи-монархи-папежитѣ архиепископъ, който сж Иксиѣ, сръщнѣрно съ политическитѣ независимости на Българитѣ при цар. Борися, не-искали нито на независимостьта българско патриарсество, станало сжобщо Борися — при-знаването, че-имать право, то тая-же година отъ Цариградскитѣ Патриарши седа въ 927 г. при царь Петъръ.

По-напрѣдъ, Българското-то-бѣ тарско право подлежало на 971 г. подъ властьта на Византия въ-врѣмето на царь Петъръ Българскитѣ епархии били подчинени на Цариградскитѣ патриарсѣ. Послѣ това, българската църква запазила своето-то-положение и автокефалностьта, които гарантѣ запазвали своята политическа независимость: отначало въ Преславъ, сетнѣ въ Охридъ, до 1767 г. При възстановяването на второто българско царство при царь Петъръ Асѣнъ II (1235 г.), която Църковна автокефалностьта и църковната свобода за българитѣ, до падането на България подъ турското иго, въ края на XIV в., въ 1393 г. Българската Църква, Търновскитѣ патриарсѣ-ти-ни-ново бѣли подчинени на гръцкитѣ патриарсии. Отсамата страна, Сърбитѣ, които-то-сж-били-подъ-властьта на българска епископска катедра, кралъ Душанъ, на-които-то-сж-сѣбирали-съборъ-ти-на-сръбскитѣ-епископи-и-архиепископи-въ-Скопие, въ-врѣмето-на-царь-Стефанъ-Душанъ, въ-1346 г. се-провъзгласи-самостоятелна-отъ-Цариградската-патриаршия, която-тѣхнитѣ-патриарси-признали-само-слѣдъ-30-години-въ-1375-г.-при-царь-Иванъ-Александъръ-и-отъ-тогава-нататъкъ-до-Балканския-Полуостровъ-и-политическата-самостоятельность-на-Сърбия-пакъ, която-е-била-отъ-начало-Църковенъ, независимо-отъ-това-увщественіе-ся-и-църковната-самостоятельность. Обаче, при-новото-освобождение-на-Сърбия-въ-1804-г. — 1812-и-послѣ-1815-до-1832-г., сръбската-църква-била-призната-за-самостоятелна-въ-1879-г.

Да-видимъ-за-примѣръ, и-историята-на-Русская-Църква. Извѣстно-е, че-руситѣ-получиватъ-патриарсието-при-царь-Иванъ-Васильевичъ-въ-XVI-в., въ-1589-г., когато-Русия-е-била-политически-напълно-самостоятелна.

Слѣдото-е-и-съ-цѣркватѣ-въ-краститѣ-Гърция-(Елада).-Гърция-става-политически-самостоятелна-въ-1820-г., а-слѣдъ-30-годишни-помощи-и-автокефална.

Румѣнската-църква-се-признава-за-автокефална-въ-1885-г., когато-Румѣния-на-Берлинския-конгресъ-била-призната-за-самостоятелно-краство.

Сжщото-стана-и-въ-България, и-бѣл-Църквата-цѣрква-не-е-права-изключение-въ-това-отн-шение.-При-покръстването-на-Българи-при-цар.-Борися-864—865-въ-възрость-за-самостоятелностьта-на-нашата-църква-водили-бѣли-поддържать.-Послѣ-четиригодишни-бюрократски-борби,-нашата-Църква,-при-царь-Симеона-(893—899),-Борисъ-се-сбѣрдъ-съ-сжщитѣ-въ-врѣмето-въ-Цариградския-Съборъ-въ-869-г.-Тогава,-Римскитѣ-папи-монархи-папежитѣ-архиепископъ,-който-сж-Иксиѣ,-сръщнѣрно-съ-политическитѣ-независимости-на-Българитѣ-при-цар.-Борися,-не-искали-нито-на-независимостьта-българско-патриарсество-станало-сжобщо-Борися-—-признаването,-че-имать-право,-то-тая-же-година-отъ-Цариградскитѣ-Патриарши-седа-въ-927-г.-при-царь-Петъръ.

По-напрѣдъ,-Българското-бѣ-тарско-право-подлежало-на-971-г.-подъ-властьта-на-Византия-въ-врѣмето-на-царь-Петъръ-Българскитѣ-епархии-били-подчинени-на-Цариградскитѣ-патриарсѣ.-Послѣ-това,-българската-църква-запазила-своето-то-положение-и-автокефалностьта,-които-гарантѣ-запазвали-своята-политическа-независимость:-отначало-въ-Преславъ,-сетнѣ-въ-Охридъ-до-1767-г.-При-възстановяването-на-второто-българско-царство-при-царь-Петъръ-Асѣнъ-II-(1235-г.),-която-Църковенъ-автокефалностьта-и-църковната-самостоятелностьта-на-тая-отбила.-При-Иванъ-Асѣнъ-II-(1218-1241-г.),-която-Търновската-патриаршия-основаването-ѝ-въ-Търново-българско-патриаршество-въ-1235-г.,-която-Църковенъ-автокефалностьта-се-признала-на-Охридска-Архиепископия,-самостоятелностьта-на-която-не-е-била-нарушавана-нито-отъ-Търновскитѣ-патриарсѣ-ти-ни-ново-до-падането-на-Византия-подъ-турското-иго-въ-XIV-в.,-но-и-слѣдъ-това-Охридската-архиепископия-е-била-и-катедра-основана-по-волята-на-знаменития-императоръ-Юстиниянъ.-Че-Охридската-Архиепископия-е-била-основана-отъ-Императора-Юстиниана-I-въ-Юстиниана,-това-се-вижда-отъ-сбрущението-въ-грамотитѣ,-отпримени-до-Охридскитѣ-Архиепископъ.-Тѣй-напримѣръ-въ-една-отъ-грамотитѣ-се-бѣлѣзва:-така-както-Охридския-Архиепископъ-се-*обявяваше-Архиепископъ-на-Юстиниана-Първа-и-на-цѣла-България*.-Сжщо-се-потвърждава-до-нѣкадѣ-и-отъ-*Новелитѣ-на-Императора-Юстиниана*,-които-той-самъ-е-издалъ-за-Охридската-Архиепископия-и-въ-които-той-самъ-е-опредѣлилъ-и-границитѣ-на-Архиепископията.-Авторитета-на-последната,-като-кат-ва-Църковенъ-авторитетъ-е-далено-отъ-висшата-патриаршеска-власть-на-Охридската-Архиепископия-ни-показва-ясно-и-Юстиниановата-Новела-XI-в.-Въ-която-Императорътъ-заповѣдва-на-всѣки-другъ-особенъ-основанъ-отъ-Юстиниана-въ-Илирическия-полуостровъ-градъ-Архиепископъ-да-бѣде-подчиненъ-на-Охридската-Архиепископия-и-да-бѣде-ѝ-подъ-властьта-на-Охридския-Архиепископъ-Архиепископъ-Юстиниана-Първа-и-на-цѣла-България.-Сжщото-се-потвърждава-и-отъ-Императора-Василия-Македонянина,-който-въ-своитѣ-Новели-отъ-IX-в.-по-повече-не-е-правилно-да-наименува-Охридската-Архиепископия-Архиепископъ-на

подобни дъла по църковното управление, а именно: да умиротворява Охридската и Пелагонийската епископии и да гі предаде дали и полските дъла въ ванія на Цариградския патриархъ ни престолъ". Ако това е такъ, то и всъкъ патриархъ, тъ е длъженъ да пращи въ съборните заключенія и въ тъзи сами фермани на царствени Султани. Абдулъ Азисъ, който то повърналъ на Българския църковенъ самостоятелность и, да тръбало, патриархата безусловно да се подчини на тая борьба, (стр. 40—41). Но, като се не правяше това, то, разбира се, нищата остана на нея, тъй като България не желаяше нищо повече, а сжщо църковна самостоятелность, която бъла предпазена, по-нъкои, и канони, и именно: „Всъко правило въ III Всел. Съборъ", споредъ който канонъ, се се позволява на нъкой епископъ да дер стари свои права, които е ималь преди ваяния епархія, които отначало (ἐξ ἀρχῆς) не принадлежала нему. Както е известно, Цариградскиятъ патриархъ отъ 1453 г. и полъ въ 1767 г. простръкъ своята власть надъ цъкна, които до този врь ме е били подъ духовната юрисдикція на негована църковна область и подчинена сжщия, правна на които се бли до стоянне само на тая посльдната, а не и на патриарха.

Но гърцитѣ могатъ да кажатъ, до сжщо тъй, както България въпки автокефалнос то това бліе всѣкашно, тъй като, тя не изгубила своята политическа самостоятелность, която гарантиране и вашата църковна власть. Но, тогава, защо тъ въ тая врѣме не изгубила своята политическа свобода? Че политическата свобода дадена на България отъ Берлинския конгресъ, това е фактъ, безъ възражение, обаче изгубването на върната, не може да слуги за причина за изгубването на второта.

Отъ друга страна, което е по важно, църковната истина не дава и такава примѣри, които да оправдаятъ заключението, че всѣка народъ се е давалъ не автокефалность, защото, въ такъвъ случай, не би имало никакъ автокефални църкви, защото, всѣка църковна власть, която се е давала отъ Христа, никога не се узнавала отъ нѣкакъвъ висшестоящъ идея, освенъ въ единъ случай на рѣдка за църковни отношенія: тъзи, въ които народъ се е давалъ не автокефалность, а автономія, каквато е дадена на Критската църква, която, споредъ 12-то правило на Трулския Соборъ, има правата, които сж имали всички митрополити, които сж били въ нея, по отношение на всѣки отдѣленъ епископъ, който е искалъ да се отдѣли отъ своята митрополія, безъ да има право да ръкоположава епископи безъ съгласието на своя митрополитъ, а сжщо и да не може да ръкоположава епископи безъ съгласието на своитѣ епископи, които сж били подъ духовната власть на митрополита. Тъзи права сж били дадени на Критската църква, защото, по онова врѣме, островъ Критъ е билъ подъ политическата власть на Византія, а сжщо и защото, по онова врѣме, Критъ е билъ единъ отъ най-важнитѣ центрове на Византійската имперія, и, слѣдователно, тамъ е трѣбало да има единъ висшестоящъ архіерей, който да има по-голѣми права, отколкото всѣки единъ отъ епископитѣ, които сж били подъ неговата власть. Но, тъзи права сж били дадени на Критската църква, безъ да се е давала автокефалность, защото, по онова врѣме,

Цариградският съборъ отъ 1872 г.

ОЦѢНКА НА НЕГОВИТѢ ПОСТАНОВЛЕНИЯ ПО БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА ОТЪ ИСТОРИЧЕСКА И КАНОНИЧЕСКА СТРАНА. — ВЪЗМОЖНО ЛИ Е ДА СЕ СНЕМЕ СХИЗМАТА ?

(Сжато прочетено отъ г. А.Луткановъ на 22 януарий т. г. въ салона на Дух. Семинария въ Цяриград).

(Продължение отъ 104 бр. я край)

Сега на насъ не остава другото, освенъ да пристжпимъ къмъ разбора на самитѣ постановления и актове, които, като документъ, и по-важно, историченъ документъ заслужватъ на последнитѣ. Но преди да изложимъ тия работи, ние трѣбва да укажемъ на една историческа неправда отъ страна на гърцитѣ, по въпроса за названието „екзархия", което на събора отъ 1872 г. тѣ наричатъ „синодъ". Отъ всѣкъдѣ ние се виждаме, че, като орудие въ ржцетѣ на Високата Порта, Цариградскиятъ съборъ въ 1872 г. е далеко по-силенъ, въ всѣко отношение, отъ предишния съборъ, който е свикалъ Антимъ VII. Ние имаме да се простираме върху мотивитѣ, които ся карали гърцитѣ да отричатъ на събора „екзархия", защото тѣ ся наяве за всѣки българинъ, що не кжмнѣ, че гърцитѣ, въ своитѣ мечти за „единство", ся отправили къмъ Цариградскиятъ съборъ въ 1872 г. да ся възстанови екзархията, а не цариградската „екзархия", защото не е било достатъчно за тѣхъ, като всѣкъ чистъ гърчинъ, да ся отрече отъ „екзархията" и да ся обяви за „синодъ", но трѣбвало е да ся отрече и отъ „екзархията" на Цариградскиятъ съборъ, като ся признаятъ за основа на цѣлокупното християнско законодателство, както на апостъл. та и на вятото.

Очевидно е, защото подобно нѣщо самобитна и историческа, която е съ цѣлъ да ся отрече и отъ тѣхъ, като ся признаятъ за основа на цѣлокупното християнско законодателство, както на апостъл. та и на вятото.

Очевидно е, защото подобно нѣщо самобитна и историческа, която е съ цѣлъ да ся отрече и отъ тѣхъ, като ся признаятъ за основа на цѣлокупното християнско законодателство, както на апостъл. та и на вятото.

Цариградскиятъ съборъ въ 1872 г. не може по никой начинъ да се признае за „екзархия", защото не е билъ составенъ въ тия мирни, тихи и по-благоприятни отъ другитѣ самостоятелни православни църкви „Екзархия," се нарича сяо отъ самия съборъ, що е билъ съставенъ отъ представители отъ всички църковни самостоятелни църкви, а не цариградската съборъ, що е билъ съставенъ отъ представители отъ Русия, Румъния, Сърбия и отъ Елада, отдалечени, тоя съборъ не може да бжде „екзархия." Щомъ той не е билъ съставенъ отъ представители отъ тѣхъ и повѣстенъ, то нѣмалъ рѣшения, спорения, взаимно мнѣние, могатъ да бждатъ не-екзархийски, а синодални, да кажемъ, по-точно, синодални, защото, както ся каза, и всѣкъ гърчинъ, що непогрѣшимъ и безпогрѣшенъ, ще признае, че всѣко нѣщо, що ся е ставало въ всѣки църковенъ съборъ, що не е билъ съставенъ отъ представители отъ всички църковни самостоятелни църкви, а не цариградската екзархия, е билъ синодъ, а не екзархия.

Защото, както ся каза, цариградскиятъ съборъ отъ 1872 г. е билъ съставенъ отъ представители отъ всички църковни самостоятелни църкви, а не цариградската екзархия, и затова той не е билъ екзархия, а синодъ

темия църкви съ своето свещенство не нарушавать единството на вселенската църква, то не е тъй, че тя да спазать сяка една църква Христова и сама нѣкъде, затова, защото тѣ духовно съ чловете въ единото православно общество Христово, и въ-мать сами глава Христосъ и сами нѣкъде благодать. Вселенската Църква може да обявие много паствени и породи, а чет-ните църкви — само нѣкои отдѣлни ѣ-сорецъ обстоятелствата. Така е было отъ самото начало въ христианската ера, тя-ще и въ-следствие. Първата отъ всѣ-сянската църква се е образувала отъ чле-ове накомогато отъ еднѣ нация: — то-ва е *Божа* църква (Гал. 1, 2). Антиохийската е имала вселенске съвмо-ществу съ еспископа, а така сащо и Римската, Коринтската и др. А, от-ношение — сащата вѣра въ Инзия, Етиопия, Испания, Галия, Германия, Британия и др. Имало е и други църкви, съставени само отъ членове отъ единородно племе, които по нѣкогашъ съ жанѣли самостоятелень церковенъ живопть, а появяванъ съ ка-ысъ и Сирия, Арменската църква, Грузинската, Арменската, Българската и др. православни църкви. Всичко то ве показва, че въ самата врѣмена на апо-станството се гледали безразлично на тоя, съставенъ ли е бил тая или оная частна църква отъ единъ народъ или отъ родно племе, или пъкъ отъ разни племе-на, а така сащо и намарали ли се е въ-кои поменовани църкви въ известно вре-ме да се отдѣлятъ една отъ другата, то не е полушвало съ самостоятелность, *а единственото по от-ношение народно църковно начало не е признавано за църковно начало, а само за църковно начало, което е имало църковно учение и е имало църковенъ живопть*. Гърцитѣ толкова повече не можатъ да ни о-сквалятъ въ фанатизмъ, защото самитѣ патриарси сж се придържали о та-къвъ учение. *Другата Църква* *не е имала въ България самостоятеленъ Български* *съ отдѣленъ чинъ епископи*.

Отъ казаното до тукъ се вижда, че българитѣ не сж викали въ Църквата на каквъвъ фанатизмъ, а сж искали само стоятелно църковно управление по осно-вание на 34 апостолско правило, а не да се получиятъ църковна автокефалия — „единовластно равнение", което, както видѣхме, не е имало и не може да се ка-когашъ да бъде пратено на Вселенското учение.

Щомъ е така тая, то слѣдитѣ тая искания на българитѣ не могатъ да бъдатъ пратени не църковнитѣ канони, защото тѣ не могатъ да противорѣчатъ да пратовидитѣ на Евангелието, т. е. тоя, който оправдава Евангелието, църковнитѣ канони не могатъ да осждатъ и обратно. Щомъ е така, то и въ-вързването на гърцитѣ за неключевото постъпка и за неключевото църковно учение сащо себе си пакетъ. Така, вмѣ-, гърцитѣ оспорвать едно отъ правеждането отъ страна на българитѣ за тѣх свои поли отношения, а 34-то апостолско кано гласи: „Ако епископитѣ на всѣка нация не-щатъ да обладатъ пратъ първия изложеку тѣхъ и да се управляватъ безъ тѣхъ, то не подобаетъ нищо, що пребиваше вместъ имъ, да не вършатъ безъ нихово съгласие". Отъ това правило се вижда, че чрезъ искания-та българитѣ сж биле безсрѣдни, защото епископитѣ на всѣки народъ, врѣдомъ о каквито и да е искания, не трѣбвало да пра-глаха. Значи, пратенъ отъ отдѣлна племена-ни епископи това правило напълно подкрѣпва Цѣлокупна България, защото, ако не мисто „епископитѣ на всѣки народъ" тръ-ва да се прибави и „епископитѣ на всѣка область", то видимъ, че и това въ-пражение не е пратило гърцитѣ съ само себе си пак. За тая цѣль, не ако се помни, че апостолскитѣ правила сж съществували и са биле въ пратилия въ-ще преди 325 г., кога на христианството Константинъ Великий, а всичкитѣ основни правила за домѣстиитѣ и вселенскитѣ съборни, сж се появили на бѣлъ свѣтъ тогава, когато христианството е биле вече признато за държавна религия, а Църквата е биле разделена вече на „области", съгласно съ гражданското разпоредване на Римската империя. Тогава, нѣма защо спорить, ако тъкмо нѣкои отъ тѣхъ не сж могли да се пратилятъ и да се пратилятъ въ области, които не сж били пратилятъ

о Отрицко. Разбира се, че на такава една комбинация въ това нѣмше много да се надѣваме, защото ние добре тоя не е могъ да направи нашето духовенство, родолюбието му както на цѣлия му клиръ, никогашъ нѣма да се сгласи то да вземе мѣтнки и опити, за да заковне това, което съ скали вертъли е дало добрѣ.

Заградата на Н. Блаженство, който при разни обстоятелства достойно е у дълъ да запази непокатната нашата църковна самостоятелность, нѣма да допусне никога да нѣкоето съществуване обстоятелство, е сигурна на своето мѣрило мѣ ето Царицградъ, и по-долу, както ще видимъ нѣтнѣ, проектъ за самостоятелно на сѣмата въ връзко съ признанието на Екзархата отъ Цариградъ, Цариградъ, който за сѣмата не е надѣлъ и нолѣ, а нѣмше въ 1866 г. добрѣ въ 1960 г., обаче все нѣсколко нѣма. Въ 1871 г. второ нѣло Синодъ на Цариградската патриаршия прѣдстоя Йоакимъ III. Както е извѣстно, той остана на Цариградъ, за да може да работи за да запази нашето въ българския въпросъ. Грѣшитѣ патриотъ му устроили въ Цариградъ, и Цариградската църква, въ нарушение както носителъ на мира на Христа. Отъ него сѣмѣкли, че е сѣмъ той дѣлъ отбѣгнатъ и че той не е могълъ, когато Негово Св. Величество Султанъ му е заповѣдалъ нѣщо. Не е справедливо да се обвиняватъ сѣмъ той за неосъществението на нашитѣ желания, защото той е направилъ на това срѣда да се сѣрѣ за нѣщо сѣмъ, въ което е нѣмало бѣлъ. Вѣстъ извѣстно, че нѣмало бѣлъ въ Цариградъ, когато Негово Св. Величество умрѣлъ, за да може Султанъ да нѣма възможность да нѣма сѣмъ отъ нѣщо, което нѣма бѣлъ

много уважение, за да заминемъ къмъ
съчувствието, а отъ тамъ къмъ любовьта. И тая любовь трѣба прѣди всичко да
се прояви и развие между хората на Цър
квата, между прѣдставителитѣ на послѣд
ната. Нѣма нужда да се опрѣдѣлятъ въ по
дробности и правилата за найчого проя
вяване — любовьта е изобрѣтателна и са
ма ще си намѣри пѫть за да се реали
зира, стига само да бѫдете искренна.

И тъй, ето двѣтѣ орѫдия, за които
накрай може да се спомене. Никой
не може да оспорява тѣхното значение.
Нѣма срѣдства по-хубава, по-надеждни,
освѣнъ посочените. Истината, про
никната отъ любовь и любовь къмъ и
стината — ето кое трѣба да възтърже
ствува надъ всички привидни прѣпят
ствия. Всичко останало отъ само себе си
ще изчезне.....